

بررسی رابطه علت و زمان مرگ با انواع مجروحیت در جانبازان

سید عباس تولایی^{۱*}، شروین آثاری^{۲**}، مهدی حبیبی^{۳*}، سیما نوحی^{۴*} M.D. و
مصطفی قانع^{۵***} M.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات علوم رفتاری و

مرکز تحقیقات بهداری در رزم و تروما - تهران - ایران

** موسسه پژوهشگران طب و توسعه بهداشت

*** دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات آسیب‌های شیمیایی - تهران - ایران

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۴/۳/۱۶ تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۸۴/۱۰/۴ تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۴/۱۰/۱۵

خلاصه

مقدمه: علی‌رغم متفاوت بودن وضعیت سلامتی در جانبازان دچار انواع مجروحیت‌ها، اطلاعات زیادی پیرامون تفاوت علل و زمان مرگ در این جمعیت منتشر نشده است. مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه علت و زمان مرگ با انواع مجروحیت در جانبازان انجام شد.

مواد و روش کار: این مطالعه به صورت گذشته‌نگر انجام شد. تعداد ۱۷۰۹ مورد پرونده فوت (شامل ۴۸۶ مورد مجروحیت اعصاب و روان، ۱۱۶۷ مورد مجروحیت ترومایی و ۳۷۱ مورد مجروحیت شیمیایی) ثبت شده در بنیاد از تاریخ ۱۳۵۹/۶/۳۰ لغایت ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ مورد بررسی قرار گرفتند. روش نمونه‌گیری غیر تصادفی ساده بود.

نتایج: شایع‌ترین علت مرگ در هر سه گروه جانبازان بیماری‌ها و سپس حوادث بود. شایع‌ترین نوع بیماری منجر به مرگ در جانبازان دچار مجروحیت روانپزشکی و همچنین جانبازان دچار مجروحیت شیمیایی، بیماری‌های قلبی - عروقی و در جانبازان دچار مجروحیت فیزیکی، بیماری‌های ریوی بود. مرگ به دنبال مجروحیت شیمیایی زودتر و به دنبال مجروحیت فیزیکی و یا مجروحیت روانپزشکی دیرتر بروز می‌کرد ($p < 0.05$).

بحث: مطالعه حاضر نشان داد که اگر چه علل اصلی مرگ و میر در جانبازان دچار انواع مجروحیت‌ها، یکسان است، اما نوع بیماری منجر به مرگ و همچنین زمان مرگ در هر یک از گروه‌های جانبازی متفاوت می‌باشد. این یافته یادآور ضرورت طراحی مداخلات اختصاصی برای هر یک از گروه‌های جانبازی می‌باشد. برنامه‌ریزی مذکور می‌تواند با استفاده از تشکیل تیم‌های جداگانه متشکل از متخصصین خبره و با تجربه در درمان جانبازان امکان‌پذیر شود.

واژه‌های کلیدی: مرگ و میر، علت مرگ، زمان مرگ، جانبازان

۲- پزشک عمومی - مؤسسه پژوهشگران طب و توسعه بهداشت

۴- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع

۱- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع - نویسنده مسئول

۳- کارشناس - دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع

۵- استاد - دانشگاه علوم پزشکی بقیه...^ع